

॥ व्यास उवाच ॥ कर्णमासाद्य सङ्ग्रामे दिव्या जीवति फाल्गुनः । सत्यसाचिवधाकाङ्क्षी शक्तिं रचितवान् हि सः ।
 नचागाद्वैरथं जिष्णुर्दिव्या नु भरतर्षभ । सृजेतां स्पृष्ट्विनावेतौ दिव्यान्यस्त्राणि सर्वतः ।
 बध्यमानेषु चास्त्रेषु पीडितः सूतनन्दनः । वासवीं समरे शक्तिं भुवं मुञ्चेद्युधिष्ठिर ।
 ततो भवेत्ते व्यसनं घोरं भरतसत्तम । दिव्या रजो हतं युद्धे सूतपुत्रेण मानद ।
 वासवीं कारणं कृत्वा कालेनापि हतो ह्येष । तवैव कारणाद्रजो निहतं तात संयुगे ।
 मा क्रुधो भरतश्रेष्ठ मा च शोके मनः कृथाः । प्राणिनामिह सर्वेषामेषा निष्ठा युधिष्ठिर ।
 भ्रातृभिः सहितः सर्वैः पार्थिवैश्च महात्मभिः । कौरवान् समरे सर्वानभियुध्यस्व भारत ।
 पञ्चमे दिवसे चैव पृथिवी ते भविष्यति । नित्यञ्च पुरुषव्याघ्र धर्ममेव विचिन्तय ।
 आनृशंसं तपो दानं चमा सत्यञ्च पाण्डव । सेवस्व परमप्रीतो यतो धर्मस्ततो जयः ।
 इत्युक्त्वा पाण्डवं व्यासस्तत्रैवान्तरधीयत ।

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि घटोत्कचवधपर्वणि व्यासवाक्ये चतुरशीत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ समाप्तश्च घटोत्कचवध
 पर्व ॥ १८४ ॥

॥ अथ द्रोणवधपर्व ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ व्यासेनैवमथोक्तस्तु धर्मराजो युधिष्ठिरः । स्वयं कर्णवधादीरो निवृत्तो भरतर्षभ ।
 घटोत्कचे तु निहते सूतपुत्रेण तां निशा । दुःखामर्षवशं प्राप्तो धर्मराजो युधिष्ठिरः ।
 दृष्ट्वा भीमेन महतो वार्यमाणञ्चमून्तव । दृष्टुमुन्मवाचेदं कुम्भयोनिं निवारय ।
 त्वं हि द्रोणविनाशाय समुत्पन्नो ज्ञताश्रनात् । सशरः कवची खड्गो धन्वो च परतापनः ।
 अभिद्रव रणे हृष्टो न च ते भीः कथञ्चन । जनमेजयः शिखण्डी च दौर्मुखिश्च योगाधरः ।
 अभिद्रवन्तु संक्रुद्धाः कुम्भयोनिं समन्ततः । नकुलः सहदेवश्च द्रौपदेयाः प्रभद्रकाः ।
 द्रुपदश्च विराटश्च पुत्रभ्रातृसमन्वितौ । सात्यकिः कैकयाश्चैव पाण्डवश्च धनञ्जयः ।
 अभिद्रवन्तु वेगेन भारद्वाजं जिघांसवः । तथैव रथिनः सर्वे हस्त्यश्च यच्च किञ्चन ।
 पादाताश्च रणे द्रोणं पातयन्तु महारथं । तथाज्ञप्तास्तु ते सर्वे पाण्डवेन महात्मना ।
 अभिद्रवन्तु वेगेन कुम्भयोनिं जयेम्यथा । आगच्छतस्तान् सहसा सर्वोद्योगेन पाण्डवान् ।
 प्रतिजयाह समरे द्रोणः शस्त्रभृतान्वरः । ततो दुर्योधनो राजा सर्वोद्योगेन पाण्डवान् ।
 अभिद्रवन्तुसंक्रुद्ध इच्छन् द्रोणस्य जीवितं । ततः प्रवृत्ते युद्धे आन्तवाहनसैनिकं ।
 पाण्डवानां कुरुणाञ्च गर्जतामितरेतरं । निद्रान्धाश्च महाराज परिश्रान्ताश्च संयुगे ।
 नाभ्यजानन्त समरे काञ्चिच्चेष्टां महारथाः । त्रियामा रजनी चैषा घोररूपा भयानका ।
 सहस्रयामप्रतिमा बभूव प्राणहारिणी । बध्यताञ्च तथा तेषां क्षतानाञ्च विशेषतः ।
 अर्द्धरात्रिः समाजग्मे निद्रान्धानां विशेषतः । सर्वे ह्यासन् निरुत्साहाः क्षत्तिया दीनचेतसः ।